

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Jozefscollege te SINT-PIETERS-WOLUWE

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	33811
Instelling	Sint-Jozefscollege
Directeur	M.-T. SCHIEPERS
Adres	Woluwelaan 20 - 1150 SINT-PIETERS-WOLUWE
Telefoon	02-761.03.80
Fax	02-761.03.81
E-mail	secretariaat@sjc.skynet.be
Website	http://www.sjcwoluwe.be
Bestuur van de instelling	VZW Sint-Goedele Brussel
Adres	Verheydenstraat 39 - 1070 ANDERLECHT
Scholengemeenschap	SGKSO Sint-Gorik Brussel
Adres	Landsroemlaan 126 - 1083 GANSHOREN
CLB	Vrij CLB Pieter Breughel
Adres	Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-01-2014,08-01-2014,09-01-2014,23-01-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	23-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	27-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Erik Van Nieuwenhuyze
Teamleden	Marina Droessaert, Henk Foriers, Liesbet Waumans, Bart Windels
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038).....	8
3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)	9
3.1.1.3 Klassieke studiën in 1A in het keuzegedeelte en Grieks en Latijn in 2A in de basisopties Grieks-Latijn en Latijn; Grieks en Latijn in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-moderne talen, Grieks-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplannen D/2011/7421/001 en D/2006/0279/38).....	10
3.1.1.4 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Latijn (leerplan D/2002/0279/047) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks- wiskunde, Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)	13
3.1.1.5 Chemie in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/040)	15
3.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Leerbegeleiding	19
4.2 Evaluatiepraktijk.....	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Sint-Jozefscollege is gelegen in Sint-Pieters-Woluwe en biedt een eerste graad A-stroom aan met een aso-bovenbouw, die in de derde graad de studierichtingen uit de polen Economie, Grieks, Latijn, Moderne talen, Wetenschappen en Wiskunde omvat. De school rekruteert leerlingen uit nagenoeg alle gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de oostelijke en zuidoostelijke rand rond Brussel. De schoolbevolking is de laatste jaren meer divers geworden en weerspiegelt nu de multiculturaliteit van de regio. Daardoor is ook het aantal anderstalige leerlingen gestegen.

Het onderzoek van de vakken gebeurde op basis van een selectie waarin aardrijkskunde, chemie, Grieks, Latijn, natuurwetenschappen en wiskunde vertegenwoordigd zijn. Voor alle onderzochte leerplannen worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate tot kwaliteitsvol gerealiseerd. De leraren en de leerlingen kunnen daarvoor gebruik maken van goed uitgeruste lokalen. In een aantal vakken wordt ICT goed geïntegreerd als ondersteuning, als leermiddel voor informatieverwerving en –verwerking en voor de communicatie.

Zowel binnen de vakken als in projecten wordt gewerkt aan een doelgerichte koppeling met de vakoverschrijdende eindtermen (VOET). Bewustmaking bij de betrokkenen vergroot het draagvlak en waar nodig wordt voorzien in externe ondersteuning of vorming. Dit beleid resulteert in een realisatie die globaal kwaliteitsvol is, maar waarin nog niet alle vakgroepen hun bijdrage gericht invullen. Samen met de aandacht voor en de acties rond de bijkomende klemtonen in het opvoedingsproject resulteert het in de brede vorming van de leerlingen en in een aangenaam leer- en leefklimaat op de school.

De school krijgt een gunstig advies voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De opmerkingen uit de interne en externe controles zijn beperkt. Ze worden systematisch weggewerkt zodat er slechts enkele werkpunten overblijven m.b.t. veiligheid en hygiëne.

Voor het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen werden leerbegeleiding en evaluatiepraktijk geselecteerd. Voor leerbegeleiding heeft de school in het verleden inspanningen gedaan om het personeel te professionaliseren. Ze biedt de leerlingen mogelijkheid tot remediëren aan, maar het vrijblijvend karakter ervan leidt niet altijd tot een doeltreffend resultaat. De wijzigende instroom heeft de aandacht gevestigd op het belang van een verbreding van het talenbeleid naar taalgericht vakonderwijs. De evaluatiepraktijk is de laatste jaren bijgestuurd en geoptimaliseerd. Dit traject resulteert in een gedragen visie op evaluatie en de toepassing van de gemaakte afspraken in de vakken is aan de gang. Een deel van het korps legt de verantwoordelijkheid om acties te ondernemen bij knelpunten in het leerproces, in de taalbeheersing en in de resultaten van de evaluatie in hoofdzaak bij de leerling zelf. Deze beperkte reflectie over het eigen handelen stimuleert ook het overleg binnen de vakgroepen niet. De kwaliteit van de preventieve begeleiding en van de evaluatiepraktijk, telkens inclusief taalaspecten, vertoont daardoor aanzienlijke verschillen die vrij traag weggewerkt worden.

Door de continuïteit in het beleid heeft de directie een duidelijk zicht op de schoolwerking in al haar facetten. Prioriteiten worden gekozen in functie van een kwaliteitsverbetering van de onderwijskundige processen en van de ondersteuning van de leerplanrealisatie. Samen met een beperkt middenkader en externe ondersteuning worden bijsturingen ontwikkeld. Voor de uitvoering wordt een draagvlak gecreëerd en wordt vertrouwd op de professionaliteit van de leraren en het overleg binnen de vakgroepen. De vaststellingen tijdens de doorlichting tonen evenwel aan dat niet alle vakgroepen functioneren als professionele leer- en werkgemeenschappen die de eigen kwaliteit bewaken. De school beschikt over de verplichte participatieorganen en heeft aandacht voor de inbreng van alle participanten. De interne kwaliteitszorg is gebaseerd op continue aandacht voor evolutie en bijsturingen op basis van signalen en een analyse van een beperkt aantal gegevens. Een systematische screening van alle aspecten van de schoolwerking gebeurt nog niet.

De school voldoet aan de onderwijsdoelstellingen en volgt over het algemeen de wettelijke bepalingen. Toch ontbreekt de informatie m.b.t. de remediëringmaatregelen in het schoolreglement en reikt ze ten onrechte het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer uit aan de leerlingen van de studierichtingen in de pool Economie. Het beleidsvoerend vermogen is voldoende sterk om dit snel bij te sturen. Het advies voor de school is gunstig.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	aardrijkskunde, natuurwetenschappen	klassieke studien
Graad 1 Grieks-Latijn	aardrijkskunde, natuurwetenschappen	Grieks, Latijn
Graad 1 Latijn	aardrijkskunde, natuurwetenschappen	Latijn
Graad 1 Moderne wetenschappen	aardrijkskunde, natuurwetenschappen	
Graad 2 ASO Economie	wiskunde	
Graad 2 ASO Latijn	wiskunde	
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Grieks-moderne talen		Grieks
Graad 3 ASO Grieks-wiskunde	wiskunde	Grieks, wiskunde
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen		Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	chemie	chemie, Latijn
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	wiskunde	Latijn, wiskunde
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	chemie	chemie
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	chemie, wiskunde	chemie, wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Aardrijkskunde in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2008/7841/038)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden kwaliteitsvol gerealiseerd. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerplanrealisatie voldoet. Nagenoeg alle leerplandoelstellingen worden aangeboden. Door het aanhouden van een planmatige spreiding over het schooljaar ontstaan er geen hiaten en worden alle thema's in voldoende mate en evenwichtig behandeld. Enkele themaoverschrijdende doelstellingen worden weinig in de uitwerking opgenomen. Er is aandacht voor de actualiteit. Het waarnemen in de eigen omgeving en van andere landschappen wordt gerealiseerd tijdens enkele extramurosactiviteiten. Soms wordt verdieping aangeboden, bijv. voor 'Klimaat en vegetatie'. Het aanbod is afgestemd op een correct beheersingsniveau.

De evaluatie toont aan dat de leerlingen de leerplandoelstellingen in voldoende mate beheersen.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Er is een vaklokaal en de nodige materiële vereisten zijn aanwezig. Toch is de inrichting niet optimaal omdat de basiswandkaarten niet permanent uitgestald zijn. Het opbouwen van een kaartbeeld door het lokaliseren van plaatsen, ook op onverwachte momenten, wordt daardoor afgeremd. De uitstraling blijft beperkt door de sobere aankleding. Niet alle lessen vinden plaats in het vaklokaal. Er is wel steeds projectiemogelijkheid met internettoegang die goed aangewend wordt in functie van de leerplandoelstellingen.

De ICT-lokalen worden regelmatig benut om leerinhouden te verwerken in maatschappelijk relevante toepassingen. Daardoor wordt tevens invulling gegeven aan de vakoverschrijdende eindtermen ICT en informatieverwerking.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie is gebaseerd op taken, toetsen en examens. De vraagstelling is gevarieerd en veelal gebaseerd op atlasgebruik en ander bronnenmateriaal. De puntenverdeling is aangegeven bij de vragen. De vragen vertrekken goed vanuit de leerplandoelstellingen waardoor het evenwicht tussen kennis en vaardigheden bewaakt wordt. Het niveau van de toetsing is overwegend goed tot hoog, sommige opdrachten zijn uitdagend. Deze valide bevraging levert voor de meeste leerlingen betrouwbare scores op, maar in enkele gevallen tast de correctie de quotering aan omdat die eerder gebeurt op basis van een vooropgesteld antwoord dan als een waardering van het gegeven antwoord. Voor sommige leerlingen worden de scores ook beïnvloed omdat hun gebrek aan kennis van het Nederlands verhindert dat ze het verwachte antwoord geven op een vraag, waardoor ze niet kunnen aantonen dat ze de leerplandoelstelling beheersen.

Leerbegeleiding De leerlingen beschikken over goed gestructureerd studiemateriaal dat
Preventief aangepast is aan de eigen leefomgeving. Op het leerplatform is bijkomend
Curatief ondersteunend materiaal beschikbaar. Door middel van een
 onderwijsleergesprek, afgewisseld met opdrachten, wordt leerplangericht
 gewerkt. De taakbereidheid van de leerlingen is groot. De aanpak getuigt van
 reflectie over de gehanteerde didactiek in functie van het te bereiken resultaat.
 De leerlingen weten goed wat van hen verwacht wordt bij taken, toetsen en
 examens. Ze kunnen rekenen op feedback over hun resultaten. De leerlingen
 gebruiken geregeld ICT tijdens de les en het elektronisch leerplatform wordt
 ingeschakeld bij taken, communicatie en ondersteuning.

De sticordi-maatregelen die aan sommige leerlingen toegekend zijn, krijgen de
 nodige aandacht.

3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen. De uitrusting en de inzet ervan ondersteunen de
 leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod De algemene doelstellingen over wetenschappelijke vaardigheden en
Volledigheid wetenschap en samenleving komen voldoende aan bod. De meeste
Evenwicht leerplandoelstellingen over de levende en de niet-levende natuur worden
Beheersingsniveau evenwichtig en op het vereiste beheersingsniveau aangeboden. Het sterk
Samenhang uitbreiden (voortplanting bij de mens) of met wetenschappelijke formules
 uitdiepen (structuurverandering van stoffen, fotosynthese) van sommige
 leerinhouden gaat echter voorbij aan de verwachtingen van het leerplan.
 Hierdoor beschikken de leerlingen over minder tijd voor zelfstandige, meer
 vaardigheidsgerichte activiteiten.

De leerlingen maken kennis met de natuurwetenschappelijke methode tijdens
 demonstratieproefjes en een aantal zelfstandige opdrachten. Ze ontwikkelen
 experimentele vaardigheden tijdens een biotoopstudie, het uitvoeren van een
 scheidingstechniek en het maken en bestuderen van microscopische preparaten.
 Bij de onderdelen over de voortplanting van bloemplanten, materie, krachten en
 energie wordt geen zelfstandig leerlingenwerk ingelast. Er wordt ook te weinig
 aandacht besteed aan het leren interpreteren van grafieken.

De lessen zijn ervaringsgericht opgebouwd, de wetenschappelijke concepten
 worden verbonden met dagelijkse waarnemingen en concrete toepassingen. De
 verworven kennis wordt gekoppeld aan zorg en respect voor de natuur, de
 medemens en het eigen lichaam.

Uitrusting De school beschikt over voldoende vaklokalen en actuele leermiddelen voor de
Leermiddelen realisatie van de leerplandoelstellingen. De leermiddelen, met inbegrip van ICT,
ICT worden efficiënt ingezet en betekenen een meerwaarde voor het
Inzet uitrusting onderwijsleerproces.

Evaluatiepraktijk De aangeboden leerinhouden komen voldoende en evenwichtig aan bod in de
Evenwicht leerlingenevaluatie. Sommige examenopgaven vertrekken echter te weinig
Volledigheid vanuit de leerplandoelstellingen en de vraagstelling mikt geregeld op een hoger
Beheersingsniveau beheersingsniveau dan het leerplan vooropstelt. Dit hypothekeert de validiteit
Transparantie van de summatieve evaluatie en de betrouwbaarheid van de resultaten. Vooral in
 het eerste leerjaar komen veel tekorten voor op de examens. Globaal voldoen de
 jaartotalen.

De vraagstelling peilt naar kennis, vaardigheden en inzicht. De opgaven worden gekaderd in gevarieerde en relevante contexten. Ze zijn eenduidig geformuleerd en taalkundig verzorgd. De evaluatiecriteria zijn transparant en gekend door de leerlingen. Op de verbeterde kopijen valt op dat weinig rekening wordt gehouden met de taalontwikkeling van de leerlingen. Zwakke taalkundige formuleringen krijgen weinig interpretatiemarge, ook als blijkt dat de leerling de betreffende doelstelling heeft bereikt.

Ondanks de ruime tijd die aan leerlingenevaluatie wordt besteed, omvat ze nog te weinig de wetenschappelijke vaardigheden.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerlingen worden voldoende begeleid bij hun leerproces. Vooral in het eerste leerjaar krijgen ze veel gelegenheid om actief en in een emotioneel veilig leerklimaat te participeren aan de lessen. Leerlingactieve werkvormen komen er aan bod tijdens de biotoopstudie en in de zelfstandige opdrachten. In beide leerjaren is er in de lessen rijke visuele ondersteuning door materiaal uit de natuur en de leefwereld. De lesopbouw en het cursusmateriaal zijn gestructureerd en afgestemd op de leerplandoelstellingen. In het kader van leren leren zijn er studeertips, overzichtelijke samenvattingen en extra oefenmateriaal via het digitaal leerplatform. De leerlingenagenda's worden soms onvolledig ingevuld, waardoor hun aandeel in de studieplanning niet altijd gewaarborgd is. De schoolgebonden afspraken rond stimulerende, compenserende, remediërende en differentiërende en dispenserende (sticordi-) maatregelen worden opgevolgd. De verwachtingen voor toetsen en examens worden helder gecommuniceerd. De leerlingen krijgen voldoende feedback op hun resultaten en kunnen rekenen op remediëring indien nodig. Hoewel in een aantal lessituaties constructief wordt ingespeeld op de taaldiversiteit van de leerlingen, is er weinig aandacht voor taalgerelateerde begeleidingsinitiatieven.

3.1.1.3 Klassieke studiën in 1A in het keuzegedeelte en Grieks en Latijn in 2A in de basisopties Grieks-Latijn en Latijn; Grieks en Latijn in aso derde graad in de studierichtingen Grieks-moderne talen, Grieks-wiskunde, Latijn-moderne talen, Latijn-wetenschappen en Latijn-wiskunde (leerplannen D/2011/7421/001 en D/2006/0279/38)

Voldoet

Zowel in de eerste als in de derde graad worden de leerplandoelstellingen in voldoende mate bereikt. In de eerste graad is de evaluatie nipt valide, in de derde graad is ze voldoende leerplangericht. De materiële uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In de eerste graad worden de drie leerplancomponenten in voldoende mate behandeld. De component taal krijgt evenwel nog een te groot gewicht, zowel in de lesbesteding als in de evaluatie. Nieuwe leerinhouden grammatica worden in zinsverband aangebracht, maar de verdere verwerking en inoefening, vooral van de morfologische items, gebeuren nog vaak buiten context en geïsoleerd. De nieuwe leerinhouden worden in het kader van valentiegrammatica benaderd, maar deze krijgt in het verdere lesverloop weinig expliciete aandacht. Er wordt veel tijd besteed aan het aanbrengen van nieuw vocabularium, met speciale aandacht voor het geslacht van de woorden in het Nederlands. Tijdens de lessen komen woordvorming en woordverwantschap ruim aan bod.

De hoeveelheid gelezen teksten en de tijdbesteding voldoen, maar lectuur staat nog te weinig centraal en wordt nog onvoldoende gebruikt als middel tot taalverwerving en inoefening. Binnen de vakgroep werd een lectuurmethode uitgewerkt. De leraren hanteren deze consequent, maar ze wordt nog niet systematisch aan de leerlingen aangeleerd. Het lezen gebeurt volgens het

splitsen in woordgroepen, maar de leerlingen bakenen deze niet zelf af. Er is voldoende aandacht voor tekstbegrip en –inhoud en ook voor correct Nederlands bij het vertalen. Het lezen en vertalen verlopen, vooral bij de anderstalige leerlingen, vrij moeizaam.

Cultuur wordt met voldoende items behandeld. De lessen worden zinvol ondersteund door digitaal beeldmateriaal en werkbladen, waarmee de leerlingen ook een aantal thema's zelfstandig verwerken. Een aantal extramurale activiteiten vult het cultuuronderwijs aan.

In de derde graad houden de leerlingen grammatica en vocabularium operationeel door zelfstandige repetitie. De verschillende literaire leerplanaspecten worden behandeld, zij het dat voor Grieks het lyrische aspect zeer minimaal aan bod komt. De aspecten worden degelijk gekaderd via historische en literaire overzichten. De lectuur wordt ondersteund door goed uitgewerkt lesmateriaal. Het filosofische aspect wordt, zowel voor Grieks als Latijn, omkaderd door een uitvoerig en tijdrovend historisch overzicht van de Griekse filosofie. Hierdoor komt, vooral voor Latijn, de hoeveelheid lectuur van filosofische teksten in het gedrang. In de bespreking van de gelezen teksten komen de verschillende facetten van literatuurstudie aan bod. Er is ook een groeiende aandacht voor actualisering en receptie.

De leraren hanteren overwegend de lineaire lectuurmethode, maar ook hier wordt deze niet expliciet aan de leerlingen aangeleerd. Tijdens het leesproces vullen de leraren veel grammatica- en vertaalproblemen in, onder meer door de woordgroepen zelf af te bakenen of de vertaling te parafraseren. Er is aandacht voor tekstbegrip vanuit de brontekst. Toch komt voor heel wat leerlingen, onder meer door het meermaals hernemen van de vertaling, het tekstbegrip veeleer tot stand uit de Nederlandse vertaling dan uit de Griekse of Latijnse brontekst.

De specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie worden gerealiseerd. De leerlijn die vanuit de tweede graad is uitgewerkt, betreft veeleer een inventaris van de opdrachten dan het opbouwen van de onderzoeksvaardigheden. In de derde graad is er een vrij omvangrijke opdracht die vanuit tekstmateriaal vertrekt. Uit het logboek blijkt dat de leerlingen alle fases en aspecten van het leren onderzoeken systematisch doorlopen. Er is hierbij aandacht voor het formuleren van de onderzoeksvragen, bronnenverwerking, conclusie, rapporteren en reflecteren. Er is binnen de vakgroep evenwel nog geen overleg geweest over het op elkaar afstemmen van het instrumentarium. De kwaliteit van de ingekeken werken voldoet (ruimschoots).

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

In de eerste graad is de evaluatie nipt valide. De evaluatie van het dagelijks werk beantwoordt onvoldoende aan het les- en leerproces. Ze is te eenzijdig gericht op kleine toetsen over vocabularium en grammaticale theorie. Lectuur en cultuur komen daarin niet of nauwelijks aan bod. De repetitietoetsen en de examens zijn evenwichtiger opgesteld en bevatten de drie leerplancomponenten. De vraagstelling grammatica is er genuanceerder en peilt gedeeltelijk ook naar inzicht en analyse. Toch worden de meeste morfologische en syntactische items nog grotendeels buiten zins- en contextverband getoetst. Bij lectuur wordt ook tekstbegrip, -inhoud en parafrase bevraagd. Er zijn geen toetsen over leesvaardigheid, terwijl dat een vast element is in de examens. Rekening houdend met de talrijke kleine toetsen komen hierdoor de validiteit en de herkenbaarheid van de evaluatie in het gedrang.

De vraagstelling is in een aantal gevallen redelijk complex, vooral wanneer leerlingen in één oefening meerdere opdrachten moeten uitvoeren. Ook is er nood aan duidelijke afspraken voor formulering, onder meer ter ondersteuning van anderstalige leerlingen.

De leerlingenresultaten zijn zeer uiteenlopend. Zowel in het eerste als in het tweede leerjaar behaalt tot 30 % van de leerlingen een onvoldoende, vooral bij de examens.

In de derde graad verloopt de evaluatie enigszins traditioneel. Toetsen en examens zijn op elkaar afgestemd. De vraagstelling gaat over realia, vertaling en tekstinhoud, grammaticale verklaring en tekstbespreking. Wel worden ook hier te weinig systematisch toetsen over leesvaardigheid voorgelegd, een vast onderdeel van de examens. De evaluatie is vooral kennisgericht. Er wordt weinig gepeild naar transfer van kennis en vaardigheden.

Volgens de schoolafspraken wordt het werken aan onderzoekscompetentie voor 10 % mee verrekend in de examens. Deze evaluatie houdt rekening met proces en product en met elementen van zelf- en peerevaluatie.

De leerlingenresultaten variëren, maar er zijn weinig onvoldoendes.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

In alle lessen heerst een aangenaam leer- en leefklimaat. De meeste leerlingen participeren aan het leerproces. Preventief zijn er studietips en leerstofoverzichten. Voor studieremediëring zijn er geen inhaallessen ingeroosterd, maar de leraren zijn vlot beschikbaar voor extra begeleiding. Via het digitale platform zijn bijkomende oefeningen en heel wat lesmateriaal ter beschikking. Rekening houdend met het aanzienlijk aantal onvoldoendes in de eerste graad wordt extra oefenmateriaal aangeboden. Het betreft evenwel oefeningen die niet zijn geïndividualiseerd, zodat het remediërend karakter beperkt blijft. De leraren geven aan dat een aantal leerlingen moeilijk kan worden gemotiveerd om te studeren. Er is aandacht voor correct Nederlands, maar uit de lessen en de leerlingennotities blijkt dat de taalbeheersing van heel wat leerlingen in de eerste graad veeleer zwak is. Een systematischere aanpak van lectuur en zins- en contextgebonden grammaticaonderwijs verdient meer aandacht.

In de derde graad wordt heel wat lesmateriaal hoofdzakelijk leraargestuurd verwerkt. Ook tijdens het lezen vullen de leraren, vaak onbewust, heel wat probleemoplossing in. De leerlingennotities zijn in een aantal gevallen slordig geordend, de schoolagenda's zijn onvolledig ingevuld.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over een aantal vaklokalen waarin nagenoeg alle lessen Grieks en Latijn plaatsvinden. De aankleding ervan verwijst naar de klassieke wereld. De nodige leermiddelen zijn voorhanden. In de eerste graad is er een kleine bibliotheek met jeugdliteratuur.

Alle lokalen zijn uitgerust met pc en beamer die vooral voor bijkomend beeldmateriaal worden gebruikt. Het digitale schoolplatform stelt les- en oefenmateriaal ter beschikking.

3.1.1.4 Wiskunde in aso tweede graad in de studierichtingen Economie en Latijn (leerplan D/2002/0279/047) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-wiskunde, Latijn-wiskunde en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2004/0279/019)

Voldoet

De eindtermen en de leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De meeste leerplandoelen komen op een evenwichtige wijze en met voldoende diepgang aan bod. De evaluatie gaat in voldoende mate na of de onderwijsdoelstellingen worden bereikt.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De vaststellingen hebben betrekking op de basisvorming in de tweede graad en op de basisvorming en op het specifiek gedeelte van de pool Wiskunde in de derde graad.

De meeste leerplandoelen komen met voldoende diepgang aan bod. Naast de basisdoelstellingen worden diverse uitbreidingsdoelen behandeld en de vakgroep bewaakt het evenwicht. De vakgroep plant de lessen nauwgezet om een evenwichtige spreiding van de verschillende leerstofonderdelen te garanderen. De leraren houden (soms onbewust) vast aan de traditie om veel aandacht te besteden aan rekenvaardigheden, maar werken veelal leerplangericht.

In de tweede graad krijgen de leerplandoelen M19 en M20 (eindtermen 41 en 43) met betrekking tot ruimtemeetkunde en de leerplandoelen A55 tot A61 over vectoren onvoldoende aandacht.

Het naast elkaar aanbieden van twee leerwegen (leerweg 4 en leerweg 5) in de tweede graad is ingegeven door de zorg om een zo breed mogelijke basis aan te bieden en om een ruime studiekeuze open te laten in de derde graad. Hierdoor biedt de school voor eenzelfde structuuronderdeel twee verschillende inhouden aan. In de officiële documenten (notulen van de delibererende klassenraad, adviezen, rapporten) werden tot op heden geen conflicten vastgesteld. De vakgroep heeft oog voor een gezonde verhouding van basis- en uitbreidingsleerstof in leerweg 5. De vakgroep waakt er echter onvoldoende formeel over dat de uitgangspunten (uitstel van studiekeuze en eenpoligheid van de studierichtingen van de tweede graad) worden gevrijwaard en dat er geen hypothek wordt gelegd op de aansluiting met de derde graad.

In de derde graad worden de leerplandoelen en specifieke eindtermen met betrekking tot de onderzoekscompetentie (specifieke eindtermen 20, 21 en 22) niet aangeboden conform de vereisten van het leerplan. Het leren stellen van een concrete onderzoeksvraag, het volgen van de verschillende stappen in wiskundig onderzoek en het zinvol invullen van de reflectiemomenten op het einde van het onderzoek, dienen nog verder te worden uitgewerkt. Zelfstudie kan slechts een gelimiteerd deel van het onderzoek uitmaken en is enkel gericht op het verzamelen van informatie (specifieke eindterm 20).

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De ICT-verwachtingen in het leerplan worden gerealiseerd. De wiskundelokalen zijn voorzien van moderne digitale leermiddelen (computers, digitale borden, beamer...) en de leraren maken daarvan vlot gebruik om het leerproces te ondersteunen. De leerlingen gebruiken regelmatig het grafische rekentool, maar het gebruik van ICT door de leerlingen is beperkt. Het digitale platform van de school wordt zinvol ingezet ter ondersteuning van de leerbegeleiding.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

In alle lesgroepen streeft men een hoog niveau na en de evaluatiegegevens tonen aan dat de meerderheid van de leerlingen de leerplandoelen bereikt.

Het aantal examenopgaven is billijk en de vragen hebben een behoorlijke moeilijkheidsgraad. De vraagstelling is duidelijk. Het aantal kettingvragen is beperkt. De toetsen en examens bevragen zowel rekenvaardigheden als de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden), maar de klemtoon ligt vaak op rekenvragen. Gemeenschappelijke examens, toetsen en verbeterersleutels in parallelklassen waarborgen de objectiviteit. De leraren waken er nauwgezet over dat de leerlingen toetsen verbeteren.

Bij sommige examens gebruiken de leerlingen een formularium dat toelaat zonder kennis van zaken bepaalde vragen correct te beantwoorden; dit bedreigt de validiteit van de evaluatie. Over het algemeen verloopt de evaluatie zeer transparant, maar de examens in de derde graad zijn onvoldoende transparant, omdat de puntenverdeling niet altijd wordt vermeld.

In de derde graad leidt repetitieve evaluatie van dezelfde leerplandoelen tot lange examens (8 uur), wat geen meerwaarde voor de evaluatie oplevert.

Op schoolniveau werden duidelijke afspraken gemaakt over de evaluatie van de onderzoeksopdrachten in de derde graad. De verfijning van de gehanteerde evaluatiecriteria is nu aan de orde. Op dit ogenblik is de evaluatie nog te weinig gericht op het volgen van de verschillende stappen in wiskundig onderzoek en stimuleert de evaluatie nog te sterk 'het afleveren van een eindwerk'.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Op vakgroep- en schoolniveau werden hieromtrent nog geen afspraken gemaakt.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. De communicatie met de leerlingen is stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. Een positief en veilig leerklimaat stimuleert de betrokkenheid van de leerlingen. Het professioneel engagement en de vakdeskundigheid van de vakgroep hebben een positieve invloed op het leerrendement.

De leraren streven een hoog niveau na en de leerbegeleiding (zowel preventief als curatief) wordt afgestemd op de noden van de individuele leerling. In de meeste klasgroepen gaat veel aandacht naar preventieve leerbegeleiding, onder meer door het gebruik van correcte wiskundetaal, het aanbieden van stappenplannen en het stimuleren van onderzoekend leren. Iedere leraar vult de preventieve leerbegeleiding naar eigen goeddunken in, waardoor er nogal wat verschillen tussen de klasgroepen bestaan. De voorbeelden van goede praktijk worden slechts zelden gemultipliceerd in de gehele vakgroep. De leerlingenagenda's zijn slordig en onvolledig ingevuld, waardoor ze geen zinvolle rol als planningsinstrument spelen. De vakgroep houdt onvoldoende rekening met de (vaak onzichtbare) taalmoeilijkheden bij leerlingen met een andere thuistaal.

De leraren voorzien in curatieve leerbegeleiding onder de vorm van extra uitleg, extra oefeningen of een inhaaltoets.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren een aantal nascholingen gevolgd. De nascholingen worden binnen de vakgroep actief gemultipliseerd, maar de impact op de lespraktijk is veelal beperkt.

Tegenvallende leerlingenresultaten leiden onvoldoende tot reflectie en bijsturing door de vakgroep. Externe attributie remt de ontwikkelingsdynamiek van de vakgroep af.

3.1.1.5 Chemie in aso derde graad in de studierichtingen Latijn-wetenschappen, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2006/0279/040)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen. De uitrusting en de inzet ervan ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatie is afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Alle leerplandoelstellingen komen aan bod, zij het dat meer nadruk wordt gelegd op de kennisgerichte dan op de vaardigheidsgerichte aspecten ervan. Zo wordt het vierde graaduur voornamelijk ingevuld met uitdieping van de theoretische leerinhouden over bouw van de stoffen en reactiesoorten. Hierdoor is de beschikbare lestijd voor de verplichte keuzes binnen de uitbreidingsleerstof beperkt en wordt het vooropgestelde aantal van 12 lestijden practica verspreid over de graad niet met elke leerlingengroep gehaald. Tijdens de aangeboden practica krijgen de leerlingen wel voldoende kansen om wetenschappelijke vaardigheden te ontwikkelen. Ze leren onderzoeksvragen stellen, experimenten planmatig uitvoeren en meetgegevens verwerken en weergeven. Zo draagt het vak chemie bij aan het realiseren van de eindtermen over onderzoekscompetentie en wordt de leerlijn vanuit de tweede graad doorgetrokken. De onderzoekscompetentie komt ook geïntegreerd aan bod in een zelfstandige onderzoeksopdracht binnen het vak biologie, chemie of fysica. De gerealiseerde opdrachten voor chemie tonen aan dat de meeste leerlingen deze eindtermen bereiken.

Conceptoverschrijdende activiteiten, zoals het gebruik van ICT door de leerlingen en het kennismaken met chemie in beroepen, komen voldoende aan bod. In de lessen worden de wetenschappelijke concepten verbonden met dagelijkse waarnemingen en toepassingen in de samenleving.

Uitrusting

*Leermiddelen
ICT
Inzet uitrusting*

De school beschikt over voldoende vaklokalen en actuele leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen. De leermiddelen, met inbegrip van ICT, worden efficiënt ingezet en betekenen een meerwaarde voor het onderwijsleerproces. Bij het uitvoeren van leerlingenpractica wordt de nodige aandacht besteed aan veilig en milieubewust omgaan met materialen en producten.

Evaluatiepraktijk

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Transparantie*

De leerlingenevaluatie is afgestemd op de leerplandoelstellingen en de aangeboden leerinhouden komen er evenwichtig in aan bod. Het verwachte beheersingsniveau is hoog, doordat sommige opgaven de eisen van het leerplan overstijgen. Bij de puntenverdeling en de verbetering wordt met dit aspect geen rekening gehouden. De leerlingencijfers zijn niet hoog, maar voldoen.

De vraagstelling op toetsen en examens peilt naar kennis, vaardigheden en inzicht. De opgaven worden gekaderd in gevarieerde en actuele contexten. Ze zijn eenduidig geformuleerd en taalkundig verzorgd. De evaluatiecriteria zijn transparant en gekend door de leerlingen.

Bij de evaluatie van de eindtermen over onderzoekscompetentie wordt rekening gehouden met zowel het product als het proces en wordt ook gesteund op zelf- en peerevaluatie. Voor de evaluatie van de leerlingenpractica ontwikkelde de vakgroep nog geen gezamenlijke aanpak. Leraargebonden wordt - naast de productevaluatie van het eindverslag - al dan niet rekening gehouden met vaardigheden en attitudes.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerlingen worden voldoende begeleid in hun leerproces. Ze krijgen veel kansen om actief deel te nemen aan het lesverloop. Leerlingactieve werkvormen komen aan bod tijdens de leerlingenpractica en in een aantal relevante zelfstandige opdrachten die het onderzoekend leren en het leren onderzoeken bevorderen. De lessen worden visueel ondersteund door demonstratieproeven en beeldmateriaal. De lesopbouw en het cursusmateriaal zijn gestructureerd en afgestemd op de leerplandoelstellingen. De verwachtingen met betrekking tot toetsen en examens worden helder gecommuniceerd en de leerlingen vinden extra oefenmateriaal op het digitaal leerplatform.

Belangstellende leerlingen worden ondersteund bij hun voorbereiding op de toelatingsproef arts/tandarts en bij hun keuze voor wetenschappelijke studies in het hoger onderwijs. Sterke leerlingen worden aangemoedigd om deel te nemen aan de chemie-olympiades.

De schoolgebonden afspraken rond stimulerende, compenserende, remediërende, differentiërende en dispenserende (sticordi-) maatregelen worden opgevolgd. De leerlingen krijgen voldoende feedback op hun resultaten en kunnen rekenen op individuele remediëring.

3.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid

Doelgerichtheid

De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. Er vond een grondige inventarisatie van de VOET plaats binnen vakken, projecten en andere initiatieven. Op basis daarvan ontwikkelde de school een dynamische visietekst en een actieplan voor de verschillende contexten. Nieuwe activiteiten worden stelselmatig binnen de VOET gekaderd. Verticale leerlijnen voor VOET werden nog niet geëxpliciteerd.

Ondersteuning

De school streeft bij de leraren een breed draagvlak voor de VOET-werking na via een permanente werkgroep en regelmatige informatiemomenten. Waar nodig, laat de school zich ondersteunen door een externe begeleider. De verantwoordelijkheid voor de implementatie ligt in de handen van de vakgroepen, die de VOET stelselmatig opnemen in hun jaarplan. Deze organisatiestructuur functioneert vrij adequaat, maar niet elke vakgroep gaat op dit ogenblik even bewust om met VOET.

Doeltreffendheid	De leerlingenraad wordt betrokken bij de implementatie en de evaluatie van het VOET-kader, maar een stelselmatige opvolging bij leraren of leerlingen vindt nog niet plaats. Door het ontbreken van de systematische evaluatie waarbij alle elementen van de VOET-werking aan bod komen, laat een gerichte bijsturing nog op zich wachten.
Ontwikkeling	Voor een aantal specifieke contexten volgt een beperkt aantal personeelsleden nascholing, maar deze professionalisering kadert nog niet in een groter geheel. De breedte en de effectiviteit van de professionaliseringsinitiatieven is beperkt.
Uitvoering	De school streeft de eindtermen doelbewust na via projecten,
Socioculturele samenleving	vakoverschrijdende activiteiten en extramurale activiteiten aangestuurd door verscheidene werkgroepen. Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd.
Mentale gezondheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij alle leerlingen nagestreefd. De eindtermen inzake weerbaarheid en het omgaan met emoties en problemen worden nagestreefd via diverse projecten en teambuildingactiviteiten waarbij het volledige lerarenteam is betrokken. Het vak godsdienst en projectdagen leveren een belangrijke bijdrage aan de eindtermen over het omgaan met eigen ontwikkeling en met relaties. Het omgaan met kunst en cultuur wordt gerealiseerd via allerlei projecten en culturele uitstappen.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Voor het inventariseren van de tekorten steunt ze op de vaststellingen bij de verplichte controles, de rondgang van de externe en de interne dienst en de opmerkingen van het personeel dat wordt geresponsabiliseerd om het welzijnsbeleid mee vorm te geven. In het verleden werden niet alle vastgestelde tekorten opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen. Recentelijk en gekoppeld aan een opdrachtswijziging, zijn de plannen in positieve zin bijgestuurd. De registratie gebeurt nu vollediger en coherenter.

Uit de externe controles en de rondgangen van interne en externe diensten blijkt een beperkt aantal tekorten op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid en gezondheid en hygiëne. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, voor de overblijvende is de aanpak concreet gepland op basis van een realistische budgettering.

Niet alle lesplaatsen werden tijdens de doorlichting bezocht. De vaststellingen in documenten van deskundigen stemmen in grote mate overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

Tijdens het bezoek ter plaatse viel het hobbelige oppervlak van de overdekte speelplaats op. Ze werd 20 jaar geleden heraangelegd, maar verzakt opnieuw door de moerassige ondergrond. De school is zich bewust van het toenemende valgevaar door oneffenheden en loskomende tegels, maar heeft nog niet in een planning of budget voorzien voor een nieuwe bestrating. Het wegwerken van een onbeveiligd niveauverschil op de buitenspeelplaats is begroot en op korte termijn gepland. De meeste chemische producten zijn conform de regelgeving opgeslagen, maar nog een klein aantal bevindt zich zonder etiket in huishoudelijke recipiënten. Het aantal sanitaire voorzieningen voor de meisjes voldoet niet, er is overleg met de schoolarchitect maar er is nog geen oplossing ten gronde in het vooruitzicht.

Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	neen
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringsmaatregelen	neen
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school stelt in haar visietekst voor leerlingenbegeleiding 'leren leren, leren kiezen, leren leven' centraal. Vanuit dit perspectief legt ze een nauw verband tussen studieproblemen, socio-emotionele problemen en mogelijk problematisch gedrag. In deze context profileert ze zich als een 'warme, efficiënte en bewuste' (WEB) school. Inzake het 'leren leren' verbindt de school de leerbegeleiding met het taalbeleid en de GOK-werking. Studiebegeleiding maakt onder meer deel uit van de GOK-actieplannen.

Ondersteuning Alle leraren staan in voor de eerstelijnszorg in de leer(lingen)begeleiding, zowel preventief als remediërend. De cel leerlingenbegeleiding (directie, leerlingbegeleiders en CLB) verzorgt de tweede lijn. Voor verdere derdelijns-ondersteuning doet de school een beroep op het CLB. Preventief organiseert de school in de eerste graad een wekelijks uur studiebegeleiding met aandacht voor onder meer leren leren, studieplanning, mindmapping en stressbeheersing. De leerlingbegeleiders staan na doorverwijzing van leerlingen vanuit de begeleidende klassenraad in voor de curatieve leerbegeleiding. Leerlingen worden individueel of in kleine groep begeleid. Er wordt vooral gewerkt aan algemene studiemethode en -planning. Een zwak punt in deze procedure is het feit dat deze begeleidingstrajecten niet vast geroosterd zijn, waardoor heel wat leerlingen de afspraak niet nakomen. De afwezigheid op dit remediërmoment wordt wel gemeld in de leerlingenagenda en het leerlingvolgsysteem. Voor vakgebonden remediëring staan de vakleraren in via bijkomende oefeningen, extra uitleg en controle bij de voorbereiding van toetsen. Voor een aantal vakken zijn de oefeningen gericht op individuele remediëring, maar deze aanpak is nog niet algemeen.

Alle leerlingen in 1A worden bij hun instroom getest op taalvaardigheid, met een opvolgingstoets voor effectmeting op het einde van het eerste en het tweede leerjaar. Leerlingen met taalproblemen worden aangespoord via Nederlandstalige activiteiten en lectuur het Nederlands te versterken. Voor bijlessen doen de leerlingen een beroep op externe ondersteuning. In het kader van de GOK-werking is er individuele (taal)begeleiding. Beleidsmatig heeft de school geïnvesteerd in taalgericht vakonderwijs en dat vindt ingang bij een groeiend aantal vakgroepen.

Voor de leerlingen met leerstoornissen worden de gepaste maatregelen genomen.

Het leerlingvolgsysteem bevat gegevens die door individuele leraren en de leerlingbegeleiders of via de begeleidende klassenraad worden ingebracht. Deze gegevens bevatten informatie onder meer over de leerlingenresultaten, remediëring, attitude, gebruik van het Nederlands op school en persoonlijke situatie.

- Doeltreffendheid** De school heeft zicht op de taalvorderingen van de leerlingen door de tweede afname van de taalvaardigheidstest. De resultaten van de leerbegeleiding worden besproken op de begeleidende en delibererende klassenraden en worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Voor wat het rendement van de individuele remediëring van studieproblemen betreft, geven de leerlingbegeleiders van de eerste en vooral van de tweede graad aan dat het moeilijk is om de leerlingen te motiveren tot studeren. Het te vrijblijvend karakter van de remediëringslessen draagt hier ook toe bij. In de derde graad zijn de leerlingen meer gemotiveerd om in te gaan op de begeleidingsactiviteiten.
- Ontwikkeling** De school heeft in het verleden ernstig geïnvesteerd in de professionalisering van de leraren inzake leerbegeleiding. Rekening houdend met de evolutie van de leerlingenpopulatie wil men ook inzetten op leerbegeleiding gerelateerd aan taalproblematiek. Onder meer het ontwikkelen van taalgericht vakonderwijs in de niet-taalvakken, met ondersteuning van externe lokale organisaties behoort tot de prioriteitenlijst.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Het beleid concretiseerde de diverse doelen van evaluatie (sturing van het leerproces, beoordeling en oriëntering) in een duidelijke en transparante visietekst. De visie wordt gedragen door het personeel. Het beleid evalueert de evaluatiepraktijk regelmatig en stuurt bij waar nodig na overleg met het gehele schoolteam.

De school neemt leer- en leefattitudes op in de evaluatie, maar de evaluatie-instrumenten worden nog regelmatig bijgestuurd. De attitude-evaluatie blijft veelal beperkt tot de vereniging van individuele meningen van de vakleraren. De evaluatie van vakattitudes verloopt vakgroepafhankelijk, waardoor het aandeel in de totaalscore niet voor elk vak transparant is.

- Ondersteuning** Er zijn concrete schoolbrede afspraken in verband met evaluatie, maar de implementatie wordt overgelaten aan de professionaliteit van de vakgroepen. Hierdoor ontstaan vakafhankelijke kwaliteitsverschillen. Gemeenschappelijke examens, toetsen en verbeterersleutels voor parallelklassen leiden tot gelijkgerichtheid. Het gebrek aan verticale afstemming resulteert soms in een stijlbreuk tussen verschillende leerjaren. Teleurstellende resultaten in het eerste trimester bij een groot deel van de leerlingen tonen aan dat deze discontinuïteit de validiteit van de evaluatie negatief beïnvloedt.

De communicatie met de leerlingen en hun ouders over de schoolse vorderingen verloopt op een gestructureerde en transparante manier via frequente rapporten, oudercontacten en een voor ouders voortdurend raadpleegbaar elektronisch platform. Het beleid stimuleert de leraren om de rapportcijfers met degelijke commentaren te onderbouwen. De rapportcommentaren zijn veelal uitgebreid en aanmoedigend geformuleerd. De toelichtingen op het rapport zijn voornamelijk gericht op leerattitude. De adviezen missen overtuigingskracht, omdat een informatierijke inhoudelijke analyse van de leerlingenresultaten zelden wordt vermeld.

Doeltreffendheid	De gunstige attestering en de doorstroming binnen de school bevestigen de doeltreffendheid van de evaluatie. De meerderheid van de leerlingen bereikt de eindtermen en de leerplandoelen.
	De directie maakt op vaste tijdstippen een analyse van de leerlingenresultaten. Deze analyse kan de aanleiding zijn voor een gesprek met een vakgroep of met individuele leraren. Deze aanpak kadert echter nog niet in een algemeen kwaliteitszorgsysteem.
	Het formatieve aspect van de evaluatie krijgt een veeleer leraargebonden invulling. De oorzaken voor teleurstellende studieresultaten worden vaak bij de leerlingen gelegd. Niet alle vakgroepen gebruiken de evaluatie om het eigen pedagogisch-didactisch handelen efficiënt bij te sturen.
	De rapportering over de eindresultaten is conform de regelgeving. Er is een correcte afhandeling van de processen-verbaal. De notulen van de delibererende klassenraad zijn volledig en de B- en C- attesten worden gemotiveerd. De school hanteert bewust geen deliberatiecriteria, maar dit stremt de gelijkgerichtheid van de delibererende klassenraden niet.
Ontwikkeling	Tijdens de voorbije jaren werd een aantal nieuwe initiatieven genomen op het vlak van de evaluatiepraktijk. De school doorliep een traject met ondersteuning van de pedagogische begeleiding om de kwaliteit van de evaluatie te optimaliseren.
	Hoewel het beleid professionalisering stimuleert, is het aantal gevolgde nascholingen in verband met evaluatie zeer beperkt. De ontwikkelingsdynamiek die weliswaar duidelijk aanwezig is op schoolniveau, is in sommige vakgroepen veeleer gering.
Inbreuk(en) op regelgeving	De school reikt onterecht het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer uit aan de leerlingen uit de pool Economie. Het onderwijsaanbod voldoet echter niet aan de voorwaarden die in de regelgeving zijn vastgelegd. (Codex Secundair Onderwijs, art. 116,10°)

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De huidige directeur vervult het ambt sedert 2002. De schoolgrootte laat toe op basis van aanwezigheid in het korps en een voldoende toegankelijkheid voor alle participanten een duidelijk beeld op te bouwen van het pedagogisch-didactisch handelen van het personeel. Bij het vaststellen van pijnpunten worden informeel of d.m.v. functioneringsgesprekken werkpunten vastgelegd.

Specifieke taken worden gedelegeerd naar een middenkader dat bestaat uit meerdere personeelsleden op basis van een aantal uren ondersteuning. De continuïteit in het beleid zorgt voor een gestage werking op basis van jaarlijks vastgelegde prioriteiten. De keuze van deze doelen gebeurt vanuit een goede kennis van de evolutie in het onderwijs en de eigen schoolsituatie. De directie stimuleert de deelname aan werkgroepen die samen met het middenkader zorgen voor de ontwikkeling op schoolniveau. Daarbij wordt voorzien in navorming en ondersteuning van begeleidingsdiensten. Voor de implementatie van de uitgewerkte initiatieven rekent de directie op de vakgroepen en de betrokkenheid van de leden ervan. De vaststellingen tijdens de doorlichting tonen aan dat dit met verschillende snelheden gebeurt, zowel tussen de vakgroepen als tussen de leden ervan. De vakgroepwerking functioneert dan ook nog te weinig als intern professionaliseringsinstrument.

Visieontwikkeling Het Sint-Jozefscollege profileert zich als christelijke en Nederlandstalige school aan de rand van Brussel. Op basis van het aanleren van kennis, vaardigheden, leer- en leefhoudingen wil men de jongeren breed vormen en oriënteren. Door het positief omgaan met de verscheidenheid binnen de eigen groep wil men de leerlingen voorbereiden op een harmonieus samenleven in een multiculturele samenleving. De basishouding is daarbij respect en verantwoordelijkheidsgevoel. De school is er zich van bewust dat de toenemende aanwezigheid van jongeren uit taalgemengde en anderstalige gezinnen bijzondere eisen stelt aan het opzetten van doelmatige leerprocessen.

De visie wordt intern en extern gecommuniceerd, o.m. via het schoolreglement. Diverse elementen uit het opvoedingsproject zijn duidelijk aanwezig en omgezet in concrete doelstellingen in een aantal visieteksten, o.m. deze over GOK, talenbeleid en VOET.

Talenbeleid Het talenbeleid op de school richt zich op het taalbeleid Nederlands. Door het groeiende aantal anderstalige leerlingen ervaart de school de nood aan het aanbieden van extra ondersteuning. Tot nog toe worden alle leerlingen bij het begin van het eerste leerjaar van de eerste graad gescreend op taalbeheersing, met een effectmeting op het einde van het eerste en het tweede leerjaar. In de eerste graad en in enkele studierichtingen in het eerste leerjaar van de tweede graad organiseert de school bijkomende uren Nederlands of taalondersteuning. De school stimuleert ouders en leerlingen om buiten de school zo veel mogelijk deel te nemen aan Nederlandstalige activiteiten, de Nederlandstalige media te volgen en in het Nederlands te lezen. Ze legt de verantwoordelijkheid voor verdere taalverwerving bij de ouders en de leerlingen. Zij kunnen onder meer een beroep doen op externe begeleiding.

Het taalbeleid is gelinkt aan de GOK-begeleiding. Daarin is er voor een aantal leerlingen, naast socio-emotionele ontwikkeling, ook taalondersteuning.

De school legt zich toe op de ontwikkeling van taalgericht vakonderwijs. Via een werkgroep tracht zij hiervoor het draagvlak bij alle vakleraren te vergroten en wil men werken aan eenduidige en transparante vraagstelling in de evaluatie. Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat er aandacht is voor correct taalgebruik tijdens de lessen en in het lesmateriaal. Beleidsmatig zijn er afspraken voor het gebruik van schooltaalwoorden en vakgebonden terminologie, maar die worden nog niet in alle vakgroepen opgevolgd. Ook werd vastgesteld dat de zwakke taalbeheersing van een aantal leerlingen mee verantwoordelijk is voor lage scores in de evaluatie, onder meer bij open vraagstelling. Met ondersteuning van een externe organisatie beoogt de school de participatie van de ouders te vergroten, onder meer voor het stimuleren van het Nederlands. Ook wil men de speelplaatstaal bewaken.

Besluitvorming De school beschikt over de decretaal verplichte participatieorganen. Deze functioneren conform de regelgeving. Daarnaast heeft de schoolleiding ook aandacht voor de inbreng ad hoc van alle participanten. Op basis van het geheel wordt de schoolorganisatie uitgebouwd en de taakverdeling opgesteld met aandacht voor het welbevinden van alle geledingen. Daarbij wordt evenwel de prioriteit van het kernproces bewaakt.

Kwaliteitszorg De school werkt aan de kwaliteitsverhoging van het kernproces door de gerichte selectie en de uitvoering van de vastgelegde prioriteiten. De doeltreffendheid ervan wordt nog afgeremd omdat niet alle personeelsleden reflectie over de eigen onderwijspraktijk benutten als bron om de leerwinst en de evaluatie van de leerlingen te optimaliseren. Actiepunten op basis van tekorten die blijken uit de dagelijkse praktijk leiden tot minder gestructureerde ingrepen. Over enkele aspecten van de schoolwerking verzamelt de school ook gegevens om de keuzes te onderbouwen. Deze aandacht voor kwaliteitszorg op beleidsniveau resulteert evenwel nog niet in een overkoepelend kwaliteitszorgsysteem waarmee de globale werking systematisch in kaart wordt gebracht.

Deliberatie De vastgestelde inbreuken op de regelgeving m.b.t. de opname van de remediëringmaatregelen in het schoolreglement en het uitreiken van de getuigschriften over de basiskennis van het bedrijfsbeheer worden niet opgevolgd door de inspectie. Het beleidsvoerend vermogen staat garant voor een snelle bijsturing.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het voorzien in de nodige uitrusting en leermiddelen voor de meeste vakken.
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- Het realiseren van de specifieke eindtermen over onderzoekscompetentie in de polen Grieks en Latijn.
- Het realiseren van de leerplandoelstellingen voor aardrijkskunde in de eerste graad.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het bewaken van een aangenaam leef- en leerklimaat.
- Het breed en harmonisch vormen van de leerlingen.
- Het integreren van ICT in diverse vakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het aansturen van onderwijskundige processen.
- Het ontwikkelen van een valide en gedragen evaluatiepraktijk.
- Het aanwenden van externe expertise en feedback.
- Het organiseren van een participatief beleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het afstemmen van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen in een aantal vakken.
- Het reflecteren over de eigen onderwijspraktijk binnen de vakgroepen.
- Het implementeren van het talenbeleid in de leerbegeleiding en in de vakken.
- Het verticaal afstemmen van de leerbegeleiding en evaluatie.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het uitbouwen van een overkoepelend kwaliteitszorgsysteem.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- Het opnemen van de informatie m.b.t. de remediëringsmaatregelen in het schoolreglement conform de Codex Secundair Onderwijs, artikel 112. (geen opvolging inspectie)
- Het uitreiken van het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer conform de Codex Secundair Onderwijs, artikel 116, 10°. (geen opvolging inspectie)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen, VOET.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Erik Van Nieuwenhuyze de inspecteur-verslaggever	M.-T. SCHIEPERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	